

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Avrel. Avgvstini Confessionvm Libri X

Augustinus, Aurelius

Coloniae, 1646

Cap. IX. Romæ in febrim incidit, ad inferos iturus , si moreretur: salutem precibus matris, etsi nescientis adscibit, ejusque pietatem mire prædicat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10120

Sola itaque hæc bona, quibus homo male uti non potest, quæ scilicet malum eventum habere non possunt, sunt absolute petenda. In iis autem, quæ malum eventum habere possunt, & quibus male & bene uti possumus, ut sunt honores, divitiae, aliaque temporalia, nunquam est orationis cardo figendus, teste etiam S. Th.

C A P. IX.

Rome in febrim incidit, ad inferos iturus, si moreretur: salutem precibus matris, et si nescientis adscribit, ejusque pietatem mire prædicat.

I. Ecce, excipior ibi flagello ægritudinis corporalis, & ibam jam ad inferos: portans omnia mala quæ commiseram, & in te, & in me, & in alios multa & gravia, super originalis peccati vinculum, quo omnes in Adam morimur. Non enim quicquam mihi donaveras in Christo: nec solverat ille in carne sua inimicitias quas tecum contraxeram peccatis meis; quomodo enim eas solveret ^a in cruce phantasmatis, quod de illo credideram? Quam ergo falsa mihi videbatur mors carnis eius, tam vera erat animæ meæ: & quam vera erat mors carnis ejus, tam falsa vita animæ meæ, quæ id non credebat. Et ingravescientibus febribus, jam ibam, & peribam. Quo enim irem, si tunc hinc abirem, nisi in ignem atque tormenta digna factis meis, ^b in veritate ordinis tui? Et illa hoc nesciebat, & tamen pro me orabat absens. Tu autem ubique præsens, ubi erat exaudiiebas eam: & ubi eram, misericordis mei, ut recuperarem salutem corporis

ris mei , ut recuperarem salutem corporis mei , adhuc insanus corde sacrilego . c Neque enim desiderabam in illo tanto periculo baptismum tuum : & melior eram puer , quando illum de materna pietate flagitavi , sicut jam recordatus , atque confessus sum.

2. Sed in dedecus meum creveram , & consilia medicinæ tuæ demens irridebam : qui me non sivisti tales bis mori . Quo vulnera si feriretur cor matris , numquam sanaretur . Non enim satis eloquor , quid erga me habebat animi : & quantum majore solitudine me parturiebat spiritu , quam carne pepererat . Non itaque video , quomodo sanaretur , si mea talis illa mors , transverberrasset viscera dilectionis ejus . Et ubi essent tantæ preces , & tam crebrae sine intermissione ? Nusquam , nisi ad te . An vero tu Deus misericordiarum , sperneres cor contritum , & humilitatum viduæ castæ ac sobriæ , frequentantis eleemosynas , obsequentis atque servientis sanctis tuis , nullum diem prætermittentis oblationem ad altare tuum : bis in die , mane , vespere , ad ecclesiam tuam sine ulla intermissione venientis , non ad vanas fabulas & aniles loquacitates , sed ut te audiret in tuis sermonibus , & tu illam in suis orationibus ?

3. Hujus ne tu lachrymas , quibus non à te aurum & argentum petebat , nec aliquid mutabile aut volubile bonum , sed salutem animæ filii sui (Tu , cuius munere talis erat) contemneres . & repelleres ab auxilio tuo ? Nequaquam Domine . Imo vero aderas , & exaudiebas , & faciebas ordine , quo prædestinaveras esse faciendum . Absit , ut

Psal. 10.

19.

ut tu falleres eam in illis visionibus & responsis tuis, quæ jam commemoravi, & quæ non commemoravi, quæ illa fideli pectorē tenebat: & semper orans, d tanquam chirographa tua ingerebat tibi. Dignaris enim, quoniam in seculum misericordia tua, eis quibus omnia debita dimittis, etiam promissionibus tuis debitor fieri.

N O T A E.

- a *In cruce Phantasmatis*) non enim credebant Manichæi, Christum vere natum & passum in vera carne, sed simulatam speciem carnis ludificandis humanis sensibus præbuuisse: ubi non mortem, verum etiam resurrectionem similiter mentiretur, cuius erroris causam infra ponit S. D. qui cap. 10^a recte ait se non potuisse solvi à peccatis, per simulatum redemptorem; nec veram in eo fiduciam collocare, quem credebat per phantasmatā nobis illusisse.
- b *In veritate ordinis tui*) præordinantis justos ad gloriam, & injustos ad æternam poenam.
- c *Neque enim desiderabam*) venerat in profundum peccatorum Augustinus, & contemnebat peritus salutis suæ remedium, quod puerulus non spreverat, Baptismi tum ardens efflagitator; l. i. c. 11. multo nunc culpabilior, quod sciret veritatem apud Manichæos non reperiri.
- d *Nullum diem pratermittentis oblationem ad altare tuum*) puto intelligi Oblationes, quas ad Agapen sive convivia pauperum afferre solebat ex l. 6. c. 2. more Africano, de quo infra. Id colligo ex prioribus verbis, quod frequentaret Eleemosynas, obsequetur & serviret sanctis. Sumit tamen S. D. oblationem sæpe pro sacrificio Missæ, cui quotidie interfuisse matrem, significat.
- e *Tanquam Chirographa tua*) ut per Chirographum, sive manus suæ subscriptionem homo se obligat homini, ita Deus per revelationes, promissionesque suas fit debitor, ex fidelitate, cum nemini quidquam debeat ex justitia. Alludit autem l. 3. c. ult. S. D. ad somnium matri divinitus ostensum, de quo

L. 3. c. 11. quo supra, cuius fiducia conversionem filii à Deo, quasi jure suo postulabat.

V S V S.

1. Mirabilis & profunda misericordia! qua Deus Augustinum non permisit mori, cum iturus erat ad inferos, qui tot alios in gravibus peccatis ad æterna supplicia abripi permittit. Fuit hoc beneficium S. D. magnus utique stimulus ad Deum ferventer postea amandum: & esse debet cuivis, qui meminit se in peccatis mortalibus, aliquando mori potuisse. Vnde merito S. Ignatius in libello exercitiorum, hoc velut ariete, in meditatione de peccatis alienis, animum impellit ad pœnitentiam: dum expendit, quot vel ob unicum mortale peccatum, sint damnati, quia Deus non expectavit eorum pœnitentiam.
2. Ecce antiquæ Ecclesiæ consuetudinem extrendi altaria & templa, eaque frequentandi quotidie sæpius.
3. Eæ demum preces efficaces sunt, quæ vitæ sanctitate & bonis operibus adjuvantur: illarum vi Monica vidua casta ac sobria, salutem filio impetravit.

C A P.. X.

*Roma Manichæorum consuetudine se usum,
et à fide Catholica, ignorantia maxime
substantia incorporeæ retardatum.*

1. R Ecreasti ergo me ab illa ægritudine, & salvum fecisti filium ancillæ tux; tunc interim corpore, ut esset, cui salutem meliorem atque certiorem dares. Et jungabar etiam tunc Romæ falsis illis, atque fallentibus sanctis. a Non enim tantum Auditoribus eorum, quorū è numero erat etiam is, in cuius domo ægrotaveram, & convalueram: sed eis etiam, quos Electos

VO-